

**Základná škola s materskou školou
Rudolfa Dilonga**

Hviezdoslavova 823/7, 028 01 Trstená

Školský vzdelávací program

Pre predprimárne vzdelávanie

„Nechajte maličkých prísť ku mne...“ (Mt 19,14)

Názov a adresa materskej školy:	Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga Hviezdoslavova 823/7, 028 01 Trstená
Elokované pracovisko:	Námestie M. R. Štefánika 438, 028 01 Trstená
Názov školského vzdelávacieho programu:	„Nechajte maličkých prísť ku mne...“
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka dochádzky:	1 – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh materskej školy:	Cirkevná materská škola
ŠkVP prerokovaný na pedagogickej rade:	25.08.2020
ŠkVP prerokovaný na Rade školy:	
Dátum vydania:	01.09.2017
Riaditeľ ZŠ s MŠ R. Dilonga	PhDr. Mgr. Eva Ragalová
Elektronická adresa školy:	www.zsdilong.sk
Email materskej škola:	cms@zsdilong.sk

ŠkVP „Nechajte maličkých prísť ku mne“ je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení zmien a doplnkov niektorých zákonov, vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky Ministerstva školstva SR č.308/2009 Z. z., zákona 596/2004 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách s prihliadnutím na špecifické podmienky ZŠ s MŠ Rudolfa Dilonga v Trstenej.

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Revidovanie:	Dátum:	Zaznamenanie úpravy:
	24. 8. 2016	Vznik nového elokovaného pracoviska a š. triedy na Námestí M. R. Štefánika.
	23. 8. 2017	Zmena riaditeľky ZŠ s MŠ a vznik novej 4. triedy na Námestí M. R. Štefánika.
	21. 8. 2018	Rekonštrukcia celého elokovaného pracoviska a školského dvora v budove na Námestí M. R. Štefánika. Zmena niektorých tém, obsahu a príloha katolíckeho náboženstva a AJ
	21. 8. 2019	Dobudovanie priestorov cez projekt a vytvorenie novej 5. triedy na Námestí M. R. Štefánika.
	25. 8. 2020	Zmena v číslovaní tried na Námestí M. R. Štefánika: 4. trieda Mravčekovia, 5. trieda Včielky. Niektoré gramatické úpravy v textoch.

Obsah

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania.....	6
2. Stupeň vzdelania.....	7
3. Vlastné zameranie školy	7
4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania	8
5. Učebné osnovy	8
• September Obsahový celok: Vitaj v našej škôlke	12
• Október Obsahový celok: Jeseň pani bohatá	12
• November Obsahový celok: Cesta za zdravím	13
• December Obsahový celok: Čas zázrakov a prekvapení	14
• Január Obsahový celok: V krajine snehu a ladu.	14
• Február Obsahový celok: Ľudia a ich práca	15
• Marec Obsahový celok: Z rozprávky do rozprávky.....	15
• Apríl obsahový celok: Jar v plnej kráse.....	16
• Máj Obsahový celok: Láska nie je len slovo	17
• Jún Obsahový celok: Usmiate leto	17
6. Vyučovací jazyk.....	19
7. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	19
8. Materiálno – technické a priestorové podmienky	19
• Interiér:.....	19
• Exteriér	21
9. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí	21
10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy.....	22

PRÍLOHY – Oboznamovanie s náboženskou výchovou .. **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pre školské vzdelávanie a na život v spoločnosti, z ktorého vychádza i náš školský program. Naším cieľom je rozvíjať a podporovať samostatnosť, jedinečnosť, tvorivosť a sociálnu aktivitu dieťaťa. Práve aktivita a zamestnanie mení jeho myslenie, podporuje vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu. Dieťa si vytvára vlastné predstavy, rozvíja si vlastné myslenie (individuálne spôsobilosti), utvára názory, získava poznatky, skúsenosti, teda učí sa. Materská škola umožňuje individuálny prístup aj deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom so ŠVVP. Výchovno-vzdelávací proces je zabezpečovaný 100% kvalifikovaným pedagogickým personálom, ktorý pracuje podľa Školského vzdelávacieho programu: „Nechajte maličkých prísť ku mne“. V materskej škole má svoje nezastupiteľné miesto spoločenstvo v kresťanskom duchu, ktoré tvoria deti v interakcii s učiteľkou a všetkými členmi školy. Do výchovného procesu školy sa zapájajú všetci členovia školy, pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci a rodičia. Vzájomná spolupráca, je preto otvorená smerom ku každému, kto je zainteresovaný na živote školy.

Vlastnými cieľmi sú:

- vychovávať v súlade s kresťanskými hodnotami a morálnymi zásadami,
- realizovať výučbu anglického jazyka metódou Jolly Phonics, ktorá je postavená na princípe syntézy zvukov anglického jazyka a prostredníctvom nej deti naučiť počúvať jednotlivé zvuky v slovách, čo im dáva vynikajúci základ pre zvládnutie výslovnosti,
- rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudových remesiel - keramika a ľudových tradícií v našom regióne,
- predplavecká príprava detí s cieľom naučiť ich bezpečne sa pohybovať vo vode,
- uľahčiť adaptáciu novoprijatým deťom prostredníctvom návštevy MŠ spolu s rodičom,
- vytvárať pozitívny vzťah k chorým, trpiacim, postihnutým ľuďom spoluprácou s charitným domom sv. Františka z Assisi v Trstenej,
- naučiť sa chrániť si svoje zdravie, zdravie iných, vážiť si druhého, mať k nemu úctu,

- rozvíjať a podporovať schopnosti detí spolupracovať v skupine a kolektíve, preberať na seba zodpovednosť primeranú veku,
- hľadať nové netradičné možnosti spolupráce s rodinou,
- rozvíjať ľudské hodnoty akými sú: tolerancia, spravodlivosť, čestnosť, pravdovravnosť, pracovitnosť, empatia a výchova kresťana, ktorý žije v duchu učenia Ježiša Krista,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám.

Ideálom výchovy a vzdelávania by mal byť dobrý (čestný, morálny, charakterný), múdry (vzdelaný, tvorivý), aktívny (samostatný, pracovitý, iniciatívny), šťastný (vyrovnaný, zdravý) a zodpovedný (v konaní voči sebe, ľuďom, životnému prostrediu) človek. Proces výchovy a vzdelávania smerujúci k tomuto ideálu ako ku všeobecnému cieľu by mal začať už od predprimárneho vzdelávania a pokračovať v priebehu celého života.

Poslaním materskej školy je harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho potrebami, záujmami, vekovými a individuálnymi osobitosťami, v duchu kresťanskej viery tak, aby bolo pripravené na primárne vzdelanie v základnej škole.

2. Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dieťa ho ukončuje spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasnú zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov).

3. Vlastné zameranie školy

Materská škola pri základnej škole Rudolfa Dilonga v Trstenej je školou so zameraním na kresťanskú výchovu. Bola zriadená dňa: 01.09.2014 pod názvom: Cirkevná materská škola v Trstenej ako dvojtriedna CMŠ s počtom 33 detí . Od: 01.09.2015 sa CMŠ zlúčila so ZŠ R.

Dilonga pod názvom ZŠ s MŠ R. Dilonga v Trstenej. Od: 01.09. 2016 sa materská škola rozšírila o elokované pracovisko v budove na Námestí, kde sa vytvorila tretia trieda. Od 01.09.2017 sa v elokovanom pracovisku v budove na Námestí zriadila ďalšia, štvrtá trieda. V mesiaci júl a august 2018 sa v budove na Námestí robila rekonštrukcia celého poschodia. V školskom roku 2019/2020 sa pôsobnosť v budove na Námestí rozšírila o ďalšiu, v poradí piatu triedu. V obidvoch budovách sa usilujeme žiť v duchu Evanjelia „*Nechajte maličkých prísť ku mne...*“ (Mt 19,14) – podľa prikázania lásky k Bohu a blížnemu, aby život detí v MŠ bol radostný, zaujímavý a prítlačivý. Všetci zamestnanci školy sa snažia o dobro detí a podporujú ich telesný, duševný a duchovný rast, aby mohli vyrásť v zrelé kresťanské osobnosti. Naše úsilie sa nesie v duchu Deklarácie II. vatikánskeho koncilu o kresťanskej výchove – kde sa hovorí: „*v súlade s rozvojom psychologických, pedagogických a didaktických vied treba pomáhať deťom a mládeži k harmonickému rozvoju vrodenej fyzických, morálnych a intelektuálnych vlastností a k získaniu dokonalejšieho zmyslu pre zodpovednosť.*“ Súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj výučba anglického jazyka metódou Jolly Phonics, postavená na princípe syntézy zvukov anglického jazyka, ktorú učí pani učiteľka zo Základnej školy R. Dilonga. Prvky rímskokatolíckeho náboženstva realizujeme podľa „Rámcového vzdelávacieho programu predmetu katolícke náboženstvo pre predprimárne vzdelávanie“, ktoré vydalo KPKC v Spišskej Novej Vsi v roku 2009.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka výchovy a vzdelávania v našej MŠ je spravidla tri až štyri roky. Dieťa je prijaté do MŠ po dovŕšení dvoch rokov, vtedy, ak sú vytvorené vhodné materiálne, personálne a iné potrebné podmienky. Vzdelávanie je spravidla ukončené po dovŕšení šiesteho roku veku dieťaťa (k 31. 8. daného školského roka). V materskej škole sú všetky triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním, ale i s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú.

5. Učebné osnovy

Učebné osnovy materskej školy tvoria výkonové štandardy inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu (ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 06. júla 2016 pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 pre materské školy s platnosťou od 1. septembra 2016).

Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- Jazyk a komunikácia

- Matematika a práca s informáciami

- Človek a príroda

- Človek a spoločnosť

- Človek a svet práce

- Umenie a kultúra

- Zdravie a pohyb

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné si uvedomiť, že jednotlivé vzdelávacie oblasti sa vzájomne prelínajú, dokonca integrujú. Výchovno-vzdelávacie plány vypracujú pedagogickí pracovníci do tabuliek podľa určených obsahových celkov a tém. Doplnkové témy využívajú učiteľky podľa vlastného uváženia zamerané na náboženskú výchovu. Učiteľka deťom plánuje a ponúka širokú ponuku aktivít, z ktorých si deti vyberajú tie, ktoré ich zaujmú. Využívaním vedeckých foriem, činností a metód (pozorovanie, experimentovanie, porovnávanie, hypotetizovanie, overovanie, dokazovanie atď.) je stimulované kritické a tvorivé myslenie detí. Dieťa má príležitosť konať aktívne a získavať priame edukačné skúsenosti. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa začína príchodom dieťaťa do triedy, kedy si dieťa vyberá hry a činnosti podľa vlastného výberu. Dieťa si dobrovoľne vyberá aktivitu, ktorú má povinnosť dokončiť. Počas dňa môže dieťa vystriedať viacero aktivít, podľa jeho možností a záujmu. Deti každý deň hodnotia svoju činnosť formou spoločnej diskusie (dieťa – učiteľ, dieťa – dieťa), prezentácie svojej činnosti, hodnotenie práce kamaráta. Tým sa učia komunikovať, porovnávať, tešiť sa z vykonaného, merať svoju

snahu, vážiť si a doceniť snaženie druhého, uznať svoje nedostatky a mať túžbu zlepšiť sa, ako aj prijať pozitívnu kritiku. Pomáhame dieťaťu preberať na seba primeranú zodpovednosť.

ROČNÉ OBDOBIE	MESIAC	OBSAHOVÉ CELKY	TÉMY
JESEŇ	September	Vitaj v našej škôlke	Kamarát, poď sa so mnou hrať (pravidlá triedy) MŠ miesto, kde som rád (zamestnanci) Bezpečne v škôlke a v okolí (dopravná výchova) Živá a neživá príroda (prírodné okolie MŠ)
	Október	Jeseň, pani bohatá	Jeseň farby rozdala (znaky jesene) Dedko, babka, mám vás rád Košík plný zeleniny Práca v ovocnom sade (plody)
	November	Cesta za zdravím	Moje telo Ako sa obliekame, jeme zdravo (zdravé zúbky) Počasie a kolobeh vody Všetci svätí, sv. Martin patrón nášho mesta
ZIMA	December	Čas zázrakov a prekvapení	Advent najkrajší čas v kruhu... Čakáme Ťa Mikuláš Vianoce sa blížia Narodil sa Kristus Pán
	Január	V krajine snehu a ľadu	Zvieratká a vtáčiky v zime (znaky) Škôlkarov deň (deň, noc, dni v týždni, ročné obdobia) Vesmír, planéty, hviezdy Zimné radovánky (športy)
	Február	Ľudia a ich práca	Je tu karneval, fašiangy Čo skrývajú predmety (malý bádateľ, vlastnosti materiálov) Ľudia a ich práca (povolania)
JAR	Marec	Z rozprávky do rozprávky	S knihou do sveta rozprávok Ľúbim svoju vlasť - Slovensko (miesto kde žijem) Jar k nám prichádza (znaky jari) Prileteli vtáčky
	Apríl	Jar v plnej kráse	Veľká noc Domáce zvieratá a mláďatá Ja som kvietok (jarné kvety) Lesné zvieratá (chráňme les, enviromentálna výchova)
	Máj	Láska nie je len slovo	Úsmev mojej mamičky V ríši hmyzu Život pri vode Morský svet
LETO	Jún	Usmiate leto	Deti sveta (MDD, inklúzia) Lúče letného slnka (znaky leta) Exotické zvieratá Lúčime sa milá škôlka (bezpečnosť počas prázdnin)

- **September - Obsahový celok: Vitaj v našej škôlke**

Téma: Kamarát, poď sa so mnou hrať

Téma týždňa je zameraná na adaptáciu detí na materskú školu. Zoznamovanie sa s novým prostredím, deťmi a zamestnancami, privykaním si na režim dňa v materskej škole. Zámerom je pomôcť zvládnuť odlúčenie od rodiny, nadviazať priateľské vzťahy s novými deťmi, poznať zamestnancov a náplň ich práce a podieľať sa na tvorbe nových pravidiel, ktorým sa budeme riadiť v každodennom živote.

Téma: Kde bývam - mesto, dedina

Téma týždňa je zameraná na poznávanie svojho bydliska a jeho okolia, oboznamovanie sa s geografickými pojmi. Postupne sa učia rozlišovať rozdiely medzi mestom a dedinou a vedieť čo je miestom jeho bydliska. Orientujú sa v najbližšom aj širšom okolí a poznajú účel niektorých významných budov typických pre mesto či dedinu.

Téma: Bezpečne v škôlke a v okolí

V téme týždňa sa deti oboznamujú s rôznymi druhmi dopravných prostriedkov, dopravnými značkami, semaforom, priechodom pre chodcov a správnosťou ich používania. Prakticky sa učia uplatňovať pravidlá správania sa na ulici a poznať základné pravidlá bezpečnosti cestnej premávky.

Téma: Ja a moja rodina

V téme týždňa deti postupne poznávajú štruktúru rodiny, rozlišujú jednotlivých členov a orientujú sa v príbuzenských vzťahoch vo vlastnej rodine. Pri rozhovoroch a hrách o rodine si prehlbujú pozitívny vzťah k domovu. Intuitívne vedia, že rodina je miestom istoty, bezpečia a lásky.

- **Október - Obsahový celok: Jeseň pani bohatá**

Téma: Jeseň farby rozdala

Téma týždňa je zameraná na charakterizovanie ročného obdobia jeseň. Deti na základe pozorovania poznávajú jeho typické znaky a zmeny v prírode. Získajú aj praktické skúsenosti v činnostiach ako hrabanie opadaného lístia, práca s prírodným materiálom – výroba ruženca, púšťanie šarkanov a pod.

Téma: Dedko, babka, mám Vás rád

Téma týždňa je zameraná na upevňovanie citových väzieb k starým rodičom. Deti sa učia prejavovať úctu k starším ľuďom, poznávať ich život, múdrosť a životné skúsenosti nielen v rodine ale aj v charitnom dome sv. Františka z Assisi v Trstenej.

Téma: Košík plný zeleniny

Téma týždňa sa zameriava na rozlišovanie jednotlivých druhov zeleniny. Na základe praktických skúseností sa deti učia poznať podľa vzhľadu, chuti a vône niektoré druhy zeleniny, vedieť ich triediť podľa druhu a miesta ich výskytu. Pozorujú zber zeleniny v záhrade.

Téma: Práca v ovocnom sade , zber plodov

Téma sa zameriava na oboznamovanie sa s pestovaním, zberom a úžitkom ovocia. Deti sa oboznamujú s premenou stromov, spoznávajú plody a ich prínos a úžitok pre človeka. Spoznajú uskladnenie, zaváranie ovocia.

- **November - Obsahový celok: Cesta za zdravím**

Téma: Moje telo a zdravie, jeme zdravo

V téme týždňa sa deti učia o ľudskom tele. Sebapozorovaním a skúmaním vlastného tela sa oboznamujú s jeho časťami, niektorými vnútornými orgánmi a životnými funkciami. Zamerajú sa aj na starostlivosť o zdravie, jeho ochranu a prevenciu rôznych ochorení, úrazov a závislostí. Deti sa učia chápať význam zdravej výživy a utvárajú si základy zdravého životného štýlu.

Téma: Ako sa obliekame

V téme týždňa spoznávame aké oblečenie nosíme v zime, či v lete čím si chránime pokožku i zdravie. Obliekajú časti odevu na základe postupnosti. Logicky priradujú na správne miesto, učia sa šnúrovať šnúrky, samostatne sa obliecť, vyjadriť v čom sa cíti príjemne a prečo. Návšteva martinského jarmoku i kostola sv. Martina.

Téma: Počasie a kolobeh vody v prírode

Téma týždňa je zameraná na prírodné javy a ich zmeny. Premeny pozorujeme pri striedaní ročných období a ich typických znakoch. Deti sa pri pozorovaní a bádání učia opísať a zaznamenať počasie ako dážď, búrka, vietor, dúha, hmla... Experimentovaním a skúmaním sa oboznamujú s kolobehom vody v prírode.

Téma: Počítač je kamarát

Téma týždňa je zameraná na utváranie základov digitálnej gramotnosti. Deti sa oboznamujú s digitálnou technikou ako počítač, myška, klávesnica, digitálny mikroskop, fotoaparát, interaktívna tabuľa či digitálne hračky. Učia sa s nimi manipulovať, ovládať a používať ich pri rôznych edukačných programoch.

Téma: Spoznávame svet

Spoznávame svet V téme týždňa deti získavajú predstavy o zemeguli, kontinentoch, krajinách, oceánoch, moriach... Poznávajú iné ľudské rasy a národnosti. Oboznamujú sa s kultúrou, zvykmi a spôsobom ich života. Učia sa chápať a tolerovať ľudí s rasovými, kultúrnymi a náboženskými odlišnosťami.

- **December - Obsahový celok: Čas zázrakov a prekvapení**

Téma: Čakáme ťa Mikuláš

Téma týždňa je zameraná na víťanie Mikuláša a poznávanie našej tradičnej kultúry. Deti sa učia sebareflexii, na základe ktorej vedú identifikovať pozitívne a negatívne správanie. Činnosti sú orientované na nácvik básní a piesní, výrobe adventných vencov, či rozvíjanie osobnostných a sociálnych kompetencií.

Téma: Advent a vôňa Vianoc

V téme týždňa sa deti oboznamujú so zvykmi našej kultúry, ktoré súvisia s obdobím adventu. Podieľajú sa na príprave vianočnej výzdoby, kultúrneho programu na vianočnú besiedku či vianočných darčiekov. Spoznajú tradíciu pečenia vianočných oplátok, zdobená perníkov, píšú Ježiškovi list, navšívajú osamelých seniorov.

Téma: Narodil sa Kristus Pán

V téme týždňa sa deti oboznamujú s narodením Ježiška, pripravujú Betlehem, vianočné ozdoby, stromček, spievajú vianočné koledy. Všetky činnosti smerujú k spoločnému emocionálnemu zážitku a nesú sa vo sviatočnej atmosfére Vianoc.

- **Január - Obsahový celok: V krajine snehu a ľadu.**

Téma: Zvieratká a vtáčky v zime

V téme týždňa sa deti učia prejavovať svoju náklonnosť, záujem a pozitívne vzťahy k zvieratám a vtákom v zimnom období. Uplatňujú praktické skúsenosti napr. pri starostlivosti o vtáky, pri výrobe krmidla a ich pravidelnom prikrmovaní.

Téma: Škôlkarov deň, časové vzťahy

V téme týždňa sa deti učia na základe činností, ktoré pravidelne vykonávajú, správne určiť a pomenovať časové vzťahy. Orientujú sa v časových súvislostiach jedného dňa, týždňa, mesiaca, roka. Poznávajú základnú funkciu hodín a kalendáru.

Téma: Vesmír, planéty, hviezdy

V téme týždňa deti získavajú predstavy o vesmíre. Deti sa pri rozhovoroch, prezeraní encyklopédií, pozorovaní oblohy či sledovaní dokumentov o vesmíre oboznamujú s

vesmírnymi telesami ako Zem a iné planéty, Slnko, Mesiac a hviezdy. Poznávajú možnosti a spôsoby, pomocou ktorých človek skúma vesmír.

Téma: Zimné hry a športy

Téma týždňa nadväzuje na tému Pani Zima. Je zameraná na utváranie postojov k zdravému životnému štýlu prostredníctvom pohybu na čerstvom vzduchu, sezónnymi aktivitami a hrami. Deti poznávajú rôzne druhy zimných športov, oboznamujú sa s ich významom pre zdravie človeka ale aj ako predchádzať možným úrazom pri ich vykonávaní.

- **Február - Obsahový celok: Ľudia a ich práca**

Téma: karneval ,Fašiangy

V téme týždňa sa deti oboznamujú s ľudovými tradíciami a zvykmi. Pri výzdobe triedy a výrobe karnevalových masiek deti uplatňujú výtvarné a pracovné zručnosti. Na karnevalovej zábave získavajú sebadôveru, učia sa správať sebaisto a prezentovať pred ostatnými. V činnostiach prevláda radosť, spontánnosť a zábava.

Téma: Predmety a ich vlastnosti

V téme týždňa si deti rozvíjajú zmyslové vnímanie pri manipulácii s rôznymi predmetmi a materiálmi. Deti skúmajú ich vlastnosti a možnosti využitia. Rozlišujú, identifikujú, triedia a priraďujú geometrické tvary. Poznávajú základné farby a ich odtiene, experimentujú s nimi pri výtvarných činnostiach.

Téma: Ja som malý remeselník, povolania

V téme týždňa sa deti na základe pozorovania a diskusie oboznamujú s rôznymi súčasnými povolania a niektorými tradičnými remeslami. Učia sa pochopiť obsah pracovnej náplne jednotlivých povolání a význam práce ako takej. Vedia opísať prácu svojich rodičov, získavajú praktické zručnosti pri jednoduchých pracovných činnostiach.

Téma: Lúbim svoju vlasť, Slovensko

Téma týždňa sa zameriava na utváranie základov národného povedomia. Vedie k vnímaniu slovenskej spolupatričnosti, k láske k vlasti a mestu v ktorom žijeme. Prostredníctvom poznávacích a zážitkových aktivít sa deti oboznamujú s krásou krajiny a jej dominantami, so štátnymi symbolmi, folklórom či históriou.

- **Marec - Obsahový celok: Z rozprávky do rozprávky**

Téma: Z knihou do sveta rozprávok

Téma týždňa je o knihách, ich význame, tvorbe, autoroch či ilustrátoroch. Deti rozoznávajú rôzne druhy kníh, novín aj časopisov. Vedia správne zaobchádzať s knihami a orientovať

sa v nich, oboznamujú sa s písanou podobou reči. Prebehne recitačná súťaž: „Mám básničku na jazýčku.“

Téma: Jar k nám prichádza

Téma sa upriamuje na ročné obdobie jar a premeny prírody pod vplyvom postupného otepľovania. Deti sa prostredníctvom pozorovania oboznamujú s charakteristickými znakmi daného ročného obdobia, jarnými kvetmi, mláďatami. Chápu, že príroda sa „prebúda“.

Téma: Domáce zvieratá a mláďatá

V téme týždňa sa deti oboznamujú s domácimi zvieratami a mláďatami. Spoznávajú a rozlišujú ich typické znaky, životné prejavy, zvuky, spôsob a miesto života. Učia sa, aký majú význam a úžitok domáce zvieratá a poznávajú produkty živočíšneho pôvodu.

- **Apríl - obsahový celok: Jar v plnej kráse**

Téma: Prileteli vtáčiky

Téma týždňa je zameraná na spoznávanie druhov vtákov, deti budú rozlišovať a pomenovať na základe sprostredkovaného a priameho pozorovania niektoré vtáky (holub, vrabec, drozd, sýkorka) a ich základné vlastnosti.

Téma: Veľká Noc

Téma sa nesie v duchu Veľkej noci a ľudových tradícií. Deti poznávajú ľudové zvyky s nimi spojenými. Tvorí, vyrábajú veľkonočné dekorácie, spievajú, počúvajú a recitujú ľudové riekanky. Prezentujú svoje skúsenosti z prežívania veľkonočných sviatkov vo vlastnej rodine.

Téma : Ja som kvietok, jarné kvety

Téma týždňa je zameraná na poznávanie niektorých druhov kvetov, rastlín a ich častí. Učia sa o význame liečivých rastlín a nebezpečenstve jedovatých. V praktických činnostiach nadobúdajú vedomosti o životných prejavoch ako klíčenie, rast, rozmnožovanie. Pri pokusoch objavujú význam svetla, tepla, vzduchu a vody pre život rastlín.

Téma: Chránime prírodu, environmentálna výchova

Téma týždňa je zameraná na rozvíjanie pozitívneho záujmu o prírodu a utváranie základov environmentálneho vedomia. Deti sa učia chápať význam prírody pre človeka. Vykonávajú činnosti ako separovanie odpadu, práca s odpadovým materiálom, úprava školského dvora, experimentovanie s pôdou, vodou, vzduchom, živými aj neživými súčasťami prírody. Uvedomujú si, že aj ony môžu prispieť k ochrane životného prostredia.

- **Máj - Obsahový celok: Láska nie je len slovo**

Téma: Úsmev mojej mamičky

Téma týždňa sa nesie v duchu mája – mesiaca zasväteného Panne Márii a všetkým mamám. Oslavujeme Svetový deň rodiny, Deň matiek. Deti si rozširujú a upevňujú citové vzťahy k členom svojej rodiny, ale aj ku kamarátom či učiteľkám. V rolových hrách a prostredníctvom výtvarného, hudobno– pohybového, literárneho alebo dramatického umenia sa učia prejavovať svoje emócie a skvalitňujú si osobnostné a sociálne kompetencie. Aktívne sa podieľajú na príprave slávnostnej besiedky v Kine i v charitnom dome a darčiekov pre mamičky i babičky .

Téma: Na lúke a pri vode

V téme týždňa si deti rozširujú poznanie v oblasti života hmyzu a vodných živočíchov. Rozlišujú vodné toky a život okolo nich. Poznávajú časti tela hmyzu, spôsob jeho pohybu či výskytu v prostredí. Učia sa chápať význam hmyzu pre prírodu a človeka. Postupne si utvárajú pozitívny vzťah k tejto časti prírody.

Téma: Lesné a voľne žijúce zvieratká

V téme týždňa sa deti učia spoznávať a pomenovať niektoré lesné a voľne žijúce zvieratá na našom území a ich mláďatá. Vedieť charakterizovať ich typické znaky, životné prejavy a rôznorodosť spôsobu ich života.

Téma: Exotické živočíchy a morský svet

Téma týždňa nadväzuje na tému Spoznávame svet. Deti sa prostredníctvom pozorovania, prezerania encyklopédií, sledovania prírodovedných dokumentov, oboznamujú s niektorými exotickými živočíchmi a spoznávajú morský svet. Rozširujú si poznanie o ich živote, mláďatách, mieste ich prirodzeného výskytu a spôsobe života.

- **Jún - Obsahový celok: Usmiate leto**

Téma: Znaký leta, hry v prírode

Téma týždňa je zameraná na deň detí a na charakterizovanie ročného obdobia - leto. Pri pozorovaní deti poznávajú jeho typické znaky a zmeny v prírode. Väčšina hier a aktivít sa uskutočňuje vonku, v prírodnom prostredí. Deti si prakticky upevňujú návyky starostlivosti o svoje zdravie pri dodržiavaní pitného režimu a ochrane pred ÚV žiarením.

Téma: Ja som malý bádateľ

Letné obdobie poskytuje dostatok možností na zážitkové učenie a bádanie v prírode. Prostredníctvom skúmania, pokusov a experimentov získavajú elementárne predstavy o fyzikálnych vlastnostiach vody, vzduchu, piesku, kameňa, magnetu...

Téma: Lúčime sa škôlka milá

Na konci školského roka sa lúčime s deťmi, ktoré odchádzajú do základnej školy. Predškoláci vyrábajú darčeky pre ostatné deti, rodičov a zamestnancov. Pripraví sa slávnostný program, ktorý prezentujú aj ostatným deťom. Na slávnostnej rozlúčke dostanú osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania a darček ako pamiatku na materskú školu.

Téma: Tešíme sa na prázdniny, dbáme na bezpečnosť

V poslednom týždni školského roka sa aktivity zameriavajú na opakovanie básničiek, pesničiek, hudobno-pohybových hier. Deti majú viac voľnosti a priestoru na vlastné hry a činnosti. Pri rozhovoroch prezentujú svoje predstavy o prežití letných prázdnin v kruhu svojich najbližších a bezpečnosť pred prázdninami.

Doplňkové témy

Boh stvoril svet dobrý a krásny
Boh nám dáva anjelov (2.10)
Misijný týždeň
Spoznávame ruženec
Máme priateľov v nebi (sviatok všetkých svätých, naši zosnulí) (1.-8.11.)
Sv. Martin – patrón nášho mesta (11.11.)
Traja Králi prinášajú dary pre Ježiša (6.1.)
Pôstna cestička
Boh hľadá mamu pre svojho Syna (Zvestovanie Pána 25.3.)
Ježišova krížová cesta
Panna Mária – naša mama
Ježiš nám posiela Ducha Svätého (Turíce)
Ježiš ako dieťa počúva Jozefa a Máriu
Ježiš má rád všetky deti

Obrázok 1:

	Mesiac:	Obsahový celok:	Veková skupina:		
	TÝŽDEŇ:	TÉMA			
	PONDELOK	UTOROK	STREDA	ŠTVRTOK	PIATOK
HaČ					
ZC					
VA					
PV					
HaČ					

Učiteľky v materskej škole plánujú edukačný proces týždenne do vytvorenej tabuľky. Jednotlivé výkonové štandardy k denným činnostiam vypisujú v počítači (obr. 1).

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky.

7. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Ukončenie absolvovania predprimárneho vzdelávania je na konci júna daného školského roka na slávnostnej „Rozlúčke predškolákov“ za účasti všetkých predškolákov, ich rodičov a pozvaných hostí. Rozlúčka začína opekaním a pohostením pripraveným v spolupráci s rodičmi a Noc v materskej škole.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania, ktoré sa vydáva na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.

8. Materiálne – technické a priestorové podmienky

• Interiér:

Materská škola sa nachádza v 2 budovách, mimo hlavnej budovy základnej školy R. Dilonga. Jedna budova je pod školskou jedálňou jednopodlažná, dvojtriedna materská

škola. Má samostatný bezbariérový vchod. V šatni sú nové skrinky pre každé dieťa. I. trieda (5 -6 ročné deti) s pomenovaním: „Ovečky“. II. trieda (3-4 ročné deti) má názov: „Rybičky“. V Oboch triedach sú interaktívne tabule. Dlhú chodbu, využívajú deti na cvičenie. Prvá a druhá trieda sa v čase odpočinku využíva ako spálňa, kde sa rozkladajú lehátka. Je tu aj samostatná jedáleň s novými stolíkmi a stoličkami vhodne prispôbenými výške detí. Počas obeda sa deti v jedálni striedajú podľa tried. Do interiéru patrí aj samostatná umývarka so sociálnymi zariadeniami, sprchovacím kútom a WC pre dospelých. V druhej budove na Námestí M. R. Štefánika sa materská škola nachádza na prvom poschodí. III. trieda pre deti vo veku 5 – 6 rokov s pomenovaním „Sovičky“, IV. trieda pre deti vo veku 4 – 5 rokov s pomenovaním „Mravčekovia“ a V. trieda pre deti vo veku 2 – 3 roky pomenovaná „Včielky“. Na Námestí sú triedy i spálne zvlášť, čiže samostatné miestnosti. Šatne sú na chodbe, kde sa nachádzajú skrinky pre deti. Od školského roku 2020/2021 sa deti prezúvajú na prízemí. Nová samostatná umývarka so sociálnymi zariadeniami, sprchovacím kútom a WC pre dospelých prešla kompletnou rekonštrukciou a spĺňa všetky hygienické normy. Na konci chodby sa nachádza aj samostatná jedáleň a na prízemí telocvičňa. Strava je dovážaná zo školskej jedálne pri ZŠ R. Dilonga. Prostredie materskej školy je vytvorené tak, aby utváralo celkovú pohodu detí. Je zamerané na uspokojenie psychických, citových a telesných potrieb dieťaťa. Nábytok, ktorý je umiestnený v triedach je drevený v žltej, oranžovej zelenej a fialovej farbe a spĺňa kritéria pre zariadenie materských škôl. Prostredie tried je zariadené esteticky, útulne, príjemne a harmonicky. O poriadok hračiek a estetickú úpravu tried sa starajú deti spoločne s učiteľkou. Triedy sú rozdelené do hrových centier, ktoré si deti vyberajú podľa vlastného záujmu. Hračky, ktoré patria k štandardnému a nezastupiteľnému vybaveniu materskej školy sú v triedach voľne uložené a deťom ľahko prístupné. Ich výberu a kvalite venujeme zvýšenú pozornosť, v triedach sú rozdelené hračky podľa primeranosti veku. Materiál na grafomotorické, výtvarné a pracovné činnosti, ako aj ďalšie pomôcky pre deti sú uložené viditeľne. Deti ich môžu používať podľa pokynov učiteliek. Ich práca s nimi poskytuje deťom zážitky, dáva voľný priestor ich iniciatíve a podporuje ich tvorivosť. Prostredie materskej školy vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa. Pozitívne ovplyvňuje osobnosť dieťaťa a uspokojuje jeho psychické, citové a telesné potreby. Súčasťou každej triedy je audio technika, veľká tabuľa, na ktorú sa dá kresliť zmyvateľnými fixkami, Bee Botky (ktoré využívajú podľa výkonových štandardov IŠVP). III. a IV. trieda má k dispozícii interaktívne

tabule, ktoré prispievajú k modernizácii edukačného procesu. Konkrétne a presné požiadavky na vybavenie, usporiadanie a funkčné členenie materiálneho prostredia materskej školy stanovuje vyhláška MZ SR č.527/2007 o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ako aj zákon 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- **Exteriér**

V areáli ZŠ s MŠ pod jedálňou sú dve multifunkčné ihriská, ktoré využívame na športovanie, súťaživé hry a voľné hry pri pobyte vonku. Tieto ihriská sa využívajú aj ako dopravné ihriská, keďže máme v materskej škole bicykle, kolobežky, trojkolky, odrážadlá. Priestranstvo pri materskej škole je oplotené, je v ňom nainštalované pieskovisko s krytou strechou. Školský dvor pri elokovanom pracovisku na Námestí je zatrávnený, nachádzajú sa tam okrasné stromy, dreviny a skalka. Po rekonštrukcii, ktorá momentálne prebieha bude školský dvor vybavený preliezkami, hojdačkami a pieskoviskom. Celý areál okolia budovy na Námestí je oplotený.

9. Vnútny systém kontroly a hodnotenia detí

Hodnotenie v materskej škole prebieha plánovitým, systematickým skúmaním určitých pedagogických javov podľa kritérií a vytýčených cieľov, ktoré sme si vopred určili a prijali. Je podstatou overovania, zlepšovania a aj zvyšovania kvality edukačného procesu Pravidelným hodnotením zisťujeme dynamiku vývoja našej cirkevnej materskej školy, ako a v čom sa mení v čom sú jej klady a v čom nedostatky. Hodnotenie realizuje riaditeľka, učiteľky, rodičia, zriaďovateľ. Využívajú pri tom viaceré metódy a nástroje.

Hlavnou metódou kontroly a posudzovania výsledkov práce detí je pozorovanie, ktoré robí učiteľka denne. Najčastejšími metódami hodnotenia sú: pozorovanie, hry, záznamy, spätná väzba, rozbor pracovných listov, hodnotenie výtvarných prác, hodnotenie výkonu detí na vystúpení pred verejnosťou, vystavovanie prác detí, verbálne hodnotenia – rozhovory s deťmi, skupinová diskusia, sebahodnotenie detí a vzájomné konzultácie učiteľiek. Dbáme na to, aby sa hodnotením nerozdeľovali deti na úspešné a neúspešné. Výkon dieťaťa porovnávame s jeho výkonom, nie s výkonom ostatných detí.

Konkrétne zameranie a formy hodnotenia detí sú vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s § 9 ods. 4 písm. c) vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.“

10.Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov vykonáva riaditeľka ZŠ s MŠ R. Dilonga priebežne podľa ročného plánu vnútornej kontroly školy a písomne hodnotenie zamestnancov – raz ročne. Zástupca pre MŠ kontroluje výchovno-vzdelávací proces ako aj dodržiavanie záväzných predpisov a nariadení a to pozorovaním, rozhovormi, hospitačnou činnosťou, analýzou odovzdaných písomných dokumentov, výsledkami detí, odozvami od rodičov a iných zamestnancov. Kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov sú zamerané na pedagogickú oblasť a prácu vo svojich triedach, metodickú a poradenskú činnosť, nadštandardné aktivity s deťmi, sebavzdelávanie, pracovno-právnu oblasť a aktivity súvisiace s estetizáciou prostredia, starostlivosťou o šatňu, sklad a výrobu učebných pomôcok. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov dáva priestor pre objektívne posudzovanie zamestnancov a ich výkonov. Na základe zistených výsledkov umožňuje skvalitňovať a zlepšovať ich výkon, zvyšovať kvalitu jednotlivca i celého kolektívu.

„Konkrétne zameranie kontrolnej činnosti zamestnancov je vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s § 9 ods. 4 písm. c) vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.“

PRÍLOHY - Oboznamovanie s náboženskou výchovou

Veková skupina 2- 3 ročných detí v materskej škole

Prežívať radosť z toho, že som milovaný.

Základným symbolom pre vekovú kategóriu 3-4 ročných detí je dom. Objavuje sa postupne v témach a symbolizuje ochranu, bezpečie, rodinu a lásku. Štyri roviny symbolu

1. vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe). Dom je veľký, malý, je z tehál, murovaný, drevený.

2. subjektívna rovina (čo hovorí mne). Dom ako miesto ochrany, bezpečia, starostlivosti, lásky. 3. objektívna rovina (čo hovorí nám). Každý človek túži niekam patriť, mať svoje miesto v rodine, svoj domov.

4. náboženská rovina (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka) V dome Otca je veľa príbytkov. Boh Otec ako symbol starostlivosti. Boh nám dáva všetko, čo potrebujeme, aj dom, máme kde bývať, máme rodinu. Dom ako symbol ochrany a bezpečia. Stavanie korába - dočasného príbytku Noemovej rodiny. Keď sa izraeliti utáborili, stavali si príbytky, stany - domy, kde spoločne žili so svojimi rodinami. Aktivita: Deti tvoria skupinky (rodiny), na vyznačených miestach (domoch). Dom ako miesto očakávania. Mária bývala s rodičmi v dome, kde ju navštívil anjel. Práca s papierom, kresba – dom očakávania. Dom ako symbol spoluzitia novej rodiny. Mária odišla s Jozefom do nového domu. Dom ako symbol bezpečia a ochrany na cestách. Aktivita: hľadanie domu, kde by Mária s Jozefom prenocovali. Dom- miesto na spoločné stolovanie. Kostol - ako dom nebeského Otca, rodiny veriacich, kde sa všetci spoločne stretávame a modlíme. Dom ako miesto lásky, rodiny. Boh nás miluje, dáva nám rodičov, rodinu. Základné rozvojové možnosti 3-4 ročných detí Vo výchovno-vzdelávacom procese v materskej škole je pre učiteľa veľmi dôležité, aby sa vedel orientovať v rozvojových možnostiach dieťaťa. V predškolskom období prebiehajú podstatné zmeny v perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej sfére psychického vývinu osobnosti dieťaťa. 3-4 ročné deti sú ešte málo samostatné. Postupne sa táto situácia mení, dieťa si utvára a osvojuje návyky a zručnosti

sebaobsluhy a stáva sa osobnosťou, ktorá nadobúda vlastnú identitu. City sú nestále, náladové. Dieťa rozrušia aj úplné maličkosti. Dieťaťu sa zlepšuje hrubá motorika a celková koordinácia pohybov. Utvárajú sa základy jemnej motoriky a zdokonaľuje sa manipulácia s predmetmi. V tomto období pretrváva zmyslovo-pohybové myslenie detí a postupne nastupuje konkrétne-názorné myslenie. Úlohy dieťa rieši s pomocou dospelých, alebo v manipulačnej a pohybovo-vnemej úrovni, vtedy, keď má bezprostredný kontakt s predmetmi a hračkami. Dieťa nedokáže analyzovať vnímaný objekt. Postrehuje globálne obrysovým a povrchným spôsobom. Postupne sa zmyslové vnímanie spresňuje, rozlišuje dotykom tvar, povrch vecí, rozoznáva vône a základné chute, rozlišuje a poznáva základné farby a pohybom reaguje na rytmus hudby. Nastáva rozvoj reči a rozširovanie slovnej zásoby. Dieťa sa už pýta „prečo.“ Pozornosť je krátkodobá a nestála, dieťa rýchlo mení predmet svojich záujmov. Hra trvá veľmi krátko a je jednoduchá. Udržiava si individuálny ráz aj napriek tomu, že sa súbežne hrá niekoľko detí vedľa seba, nie však spolu. V závere tretieho roku utvárajú deti 2-3 členné skupinky a objavujú sa náznaky spoločnej skupinovej hry.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické: Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách
2. Osobnostné: a) základy sebauvedomovania Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným a vyjadruje svoje pocity. b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ.
3. Sociálne: Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty pomocou dospelých, pomáha druhým s pomocou dospelého.
4. Komunikačné: Nadväzuje a vedia dialóg a rozhovor s inými, počúva aktívne myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky.
5. Kognitívne: a) základy riešenia problémov Dieťa rieši jednoduché problémy s pomocou učiteľa, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie. b) základy kritického

myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov osôb, hodnotí spontánne vo svojom bezprostrednom okolí čo sa mu páči/nepáči. c) základy tvorivého myslenia Dieťa objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadaných inštrukcií.

6. Učebné: Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva primerané pojmy, pozoruje, skúma kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcemu svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné: Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií .

Veková kategória 3-5 ročných detí v materskej škole

V poslušnosti objaviť Božiu dobrotu.

Základným symbolom je strom, ktorý symbolizuje ochranu, dar a život.

Štyri roviny symbolu

1. Vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe): strom – malý, veľký, je súčasťou prírody, ovocný, listnatý,
2. Subjektívna rovina (čo hovorí mne): strom – ochrana pred slnkom, predstavuje nový život, obdarúva človeka plodmi – je darom
3. Objektívna rovina (čo hovorí nám): strom - každý človek túži byť obdarovaný a byť aj darom pre iných,
4. Náboženská (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka): strom - ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, tak ani vy, ak neostanete vo mne (človek je ako strom, o ktorý sa Boh stará) Základné rozvojové možnosti 3-5 ročných detí

3-5 ročné deti sú už samostatnejšie a pohotovejšie. Majú pomerne dobre osvojené hygienické, pracovné, mravné návyky ako aj základy kultúrneho správania. Postupne ustupuje kolísavosť citových stavov a začínajú sa objavovať náznaky poznávacích, morálnych, estetických a sociálnych citov. V tomto veku sa deti lepšie prispôbujú prijatým pravidlám správania v skupine a ľahšie nadväzujú kontakt s inými deťmi. Zapájajú

sa do skupinových hier a činností a objavujú sa u nich náznaky kooperatívneho správania. Zdokonaľuje sa pohybová koordinácia, hrubá motorika a postupne sa zlepšuje aj jemná motorika. Myslenie sa spája s konkrétnym cieľom, ku ktorému smeruje konanie. Prírodné, spoločenské a technické javy dieťa poznáva v procese vnímania a priamym pozorovaním, na základe ktorého vzniká bezprostredná zmyslová skúsenosť. Dieťa je bystrým pozorovateľom a neraz si všimne také detaily, ktoré uniknú pozornosti dospelého človeka. Dieťa vyčleňuje v predmetoch a obrázkoch predovšetkým tie detaily, ktoré v ňom vyvolávajú určité pocity alebo emocionálne zážitky. V tomto veku je dieťa živé a pohyblivé, zvedavé a skúmavé. Stáva sa bádateľom a odhaľovateľom neznámeho sveta vecí, javov a pojmov. Rozvoj predstavivosti a fantázie, ako aj rýchle pokroky v reči a v myslení mu umožňujú nastoľovať ustavične nové problémy, na ktoré nedokáže samo nájsť odpoveď. Pokúša sa ich preto riešiť s pomocou dospelých, ktorým kladie množstvo otázok. Reč dieťaťa postupne stráca situačný ráz a stáva sa nástrojom myslenia a prostriedkom sociálnej komunikácie. Senzomotorické a rozumové skúsenosti dieťaťa sú čoraz širšie. Poznanie okolitej skutočnosti je však stále povrchné, pretože dieťa ešte nepostrehuje podstatu faktov a udalostí a nechápe mnohé logické vzťahy, ktoré ich spájajú.

Rozvoj kompetencií detí:

1. Psychomotorické: Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách
2. Osobnostné: a) základy sebauvedomenia Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným, vyjadruje svoje pocity b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ
3. Sociálne: Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty s pomocou dospelého, pomáha druhým s pomocou dospelého
4. Komunikačné: Dieťa nadväzuje na dialóg a rozhovor s deťmi i s dospelými, aktívne počúva myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky
5. Kognitívne: a) základy riešenia problémov Dieťa rieši jednoduché problémové úlohy s

pomocou dospelého, uplatňuje v hre a v rôznych situáciách matematické myslenie

b) základy kritického myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, spontánne hodnotí vo svojom okolí, čo sa mu páči/nepáči

c) základy tvorivého myslenia Dieťa objavuje riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií

6. Učebné: Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, používa primerané pojmy, pozoruje, skúma, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo okolitému svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, s knihou, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámerne riadenú výchovno–vzdelávaciu činnosť

7. Informačné: Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných skúseností

Veková kategória 5-6 ročných detí v materskej škole

Dôverovať Bohu, ktorý ma miluje

Základným symbolom pre 5 – 6 ročné deti je slnko. Objavuje sa v niektorých témach a symbolizuje radosť a vyvoláva pocit bezpečia. Predstavuje stálu Božiu prítomnosť, Otca, z ktorého deti majú radosť, ktorý ich vidí, počuje a je stále s nimi.

Základné rozvojové možnosti 5 – 6 ročných detí

Edukačný proces v materskej škole si vyžaduje, aby sa učiteľ poznal rozvojové možnosti detí v konkrétnom vekovom období. 5 – 6 ročné deti sú pomerne samostatné. Majú dobre rozvinuté zručnosti, čo im umožňuje relatívnu nezávislosť od dospelých osôb. Ich city postupne dozrievajú a sú stálejšie. V správaní ustupuje impulzivita a zlepšuje sa schopnosť sebaovládania. Deti v tomto období ovládajú afekty a emócie, čo je spojené s procesom interiorizácie (zvnútornenia) ich pohybovo- verbálnych prejavov a vývinom vyšších citov. Sú zvedavé. Zdokonaľuje sa ich, pozornosť pri získavaní nových informácií. Majú živý záujem o svet prírody, rastliny, zvieratá o niektoré prírodné a spoločenské javy a súvislosti. Poznávajú čoraz viac konkrétnych vlastností predmetov a so zvedavosťou vstrebávajú informácie o bližšom i vzdialenejšom okolí. Postupne objavujú súvislosti a vzťahy medzi predmetmi a javmi. Začínajú využívať abstraktné a pojmové, či slovné – logické alebo

symbolické myslenie. Pri osvojovaní pojmov prechádzajú od jednoduchých k zložitejším. Usilujú sa hlbšie pochopiť svet okolo seba, preto sa stávajú trpezlivejšie, čo má za následok rozvoj schopnosti zotrvať v činnosti dlhší čas a danú činnosť dokončiť. V elementárnej forme sa začína u nich prejavovať schopnosť prevziať zodpovednosť za svoje správanie. Rozvíja sa zmysel pre povinnosť. Toto obdobie je charakteristické aj rozvojom sociálnych zručností, zvlášť oblasti sociálnej komunikácie a kooperatívneho správania. Deti rýchlo a samostatne nadväzujú kontakty s deťmi i s dospelými. Zapájajú sa do skupinových hier, ktoré vedia samostatne plánovať, organizovať, určovať roly, dohodnúť sa na ich priebehu. Kooperatívne správanie im pomáha zbavovať sa egocentrizmu a uplatňovať spôsob decentrácie (odpútania sa od seba). Je to objavujúca sa vlastnosť osobnosti dieťaťa, ktorá je základom budúcej tímovosti dospelého jedinca.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické: Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, ovláda pohybový aparát a telesné funkcie, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, ovláda základné lokomočné pohyby, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, problémových situáciách, využíva globálnu motoriku prekonávaním prírodných a umelých prekážok, prejavuje graf. gramotnosť, správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a k zdraviu iných, prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

2. Osobnostné: a) základy sebauvedomenia Uvedomuje si vlastnú identitu, prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným, vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav, odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti, správa sa sebaisto v rôznych situáciách, uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby. b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, obhajuje seba a iných, chorých, osoby so zdravotným znevýhodnením, slabých a bezbranných, zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole a v bezprostrednom okolí.

3. Sociálne: Dieťa pozerá sa na svet aj očami druhých, správa sa empaticky k svojmu okoliu, správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, plánuje, organizuje a hodnotí činnosť, zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju, preberá spoluzodpovednosť za seba i za činnosť skupiny, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické

vzťahy, rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne, pomáha druhým s pomocou dospelého, aj samostatne, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých, prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu.

4. Komunikatívne: Dieťa vedie monológ, nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými, počúva aktívne a s porozumením myšlienky a informácie z rôznych médií, vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky, názory, reprodukuje oznamy, texty, volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu, komunikuje osvojené poznatky, prejavuje predčitateľskú gramotnosť, chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.

5. Kognitívne: a) základy riešenia problémov Dieťa hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému, rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa problémy v osobnej a spoločenskej rovine, rieši jednoduché problémové úlohy, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie. b) základy kritického myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb, atď., odôvodňuje svoje názory, prejavuje postoje, vyslovuje jednoduché úsudky, hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch. c) základy tvorivého myslenia Dieťa uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov, nachádza neobvyklé odpovede alebo riešenia, objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny, objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadnú chybu.

6. Učebné: Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva primerané pojmy, znaky a symboly, pozoruje, skúma, experimentuje, objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami, aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcejmu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov, učí sa spontánne (vlastnou zvedavosťou) aj zámerne (pod učiteľovým vedením), vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti, prekonáva prekážky v učení, plánuje a organizuje si optimálne prostredie na činnosť, prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých, zvláda základy učenia sa na základe

osobnej motivácie, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné: Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií, využíva rôzne zdroje získavania a zhromažďovania informácií aj mimo materskú školu (od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, z rôznych médií).